

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i odnośnikiem do domu 450 mk. Dla odbierających pisma na miejscu 400 marek. Cena pojedynczego numeru 20 marek.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz noreprowelowy jednokolumnowy na I kolumnie 80 marek, na II i III kolumnie 70 marek, na IV kolumnie 60 marek. Drobne ogłoszenia po 20 mk. za wiersz. Najtańsze ogłoszenie 100 mk.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 1-2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Panny Marii Nr. 38. Telefon Nr. 56. Skrzynka pocztowa Nr. 45

Na sesjach uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty zaopiniować, wzmiarki instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez sprzedanego zawiadomienia.

Teatr „ODEON” Program od środy dnia 7-go do soboty dnia 10-go Grudnia 1921 roku.

2-gi obraz na sezon bieżący z wszechświatowej sławy gwiazdą filmową **LUCY DORAINÉ** w roli tytułowej wielkiego, pełnego finału, dramatu życiowego w 6-ciu aktach p. t.

KOBIETA BEZ ZNACZENIA

CEMENT
najlepszej marki „Wiek”
sprzedaje najtaniej
D. BERKOWICZ
Częstochowa ul. Kościuszki 45 Telefon 465

Nowa Rosja.

Po dłuższej przerwie prasa zagraniczna zaczyna się w Rosji radykalnych zmian politycznych. Tym razem osnaki te posiadają bardzo wiele cech prawdopodobieństwa. Bolszewizm w Rosji kona — to rzecz nie ulegająca najmniejszej wątpliwości. Już same wieści o katastrofalnych rozmiarach głodu i katastroficznej dezorganizacji życia społecznego, uzupełnione ostatnimi informacjami o potężnym ruchu powstańczym na Ukrainie, wskazują na zbliżający się koniec rządów bolszewickich. Nie chcemy uważać, że wszystkie te wieści o katastrofalnym stanie Rosji są zbyt szlachetnie przesadzone, to już nam nienaprzączony fakt nawrotu wojsk do systemu gospodarki indywidualnej, kapitalistycznej wystarczy, aby przesłonić, że rządy bolszewickie dogorywają nieodwołalnie.

Rosja bolszewicka nie mogła odbudować życia gospodarczego bez pomocy kapitalistów Zachodu. Bez tej zaś pomocy, bez odbudowy życia gospodarczego rządy bolszewickie mogły się jeszcze czasowo utrzymać na powierzchni przy pomocy terroru, korzystając z apatii i wydziśnienia wszystkich warstw narodu, ale statecznie musiałyby się wraz z całą Rosją zapadnąć w ościana katastroficzna i satrapy.

Próbowano jeszcze pogodzić ogień i wodę: władzę polityczną bolszewików i przejąć do gospodarki kapitalistycznej w życiu ekonomicznym. Usiłowań jeszcze kożde nie ma (vide — ostatnie mowy Trockiego) widać w masę, że wopłodniał kapitalistów zachodnich w odbudowie życia gospodarczego Rosji oznacza tylko zmocnienie systemu bolszewickiego, że dla bolszewików nie przeszkadza serwać z kapitalizmem zachodnim, skoro się go wysyska dla celów państwa komunistycznego.

Decydując! Tego rodzaju demagogia nie może działać nawet na najmniej bezkrytyczny umysł. Władza do gospodarki kapitalistycznej w życiu ekonomicznym Rosji musi być przywrócona do siebie, Albowiem kapitaliści zachodni muszą otrzy-

KALENDARZE
Ścienne, Książkowe, Terminowe, Kieszonkowe, Wielkocyfrowe i t. p.
STANIAŁY w hurcie i w detalu.
Główny skład Kościuszki 11.

mać gwarancje, że ich nakłady będą dostatecznie zabezpieczone i oprecentowane, albo się odbudowy Rosji wogóle nie podejmą. A istnienie rządów bolszewickich tego rodzaju gwarancje stanowią wyklucza!

W Rosji powstały inne prądy. Donoszono niedawno o spleku „lewych” komunistów i uwiesztaniu kilkudziesięciu nieprzejmianych wrogów odwrótu. Była to zapewne pierwsza i ostatnia próba obrony doktryny komunistycznej. Zwyciężył Lenin, który przechrzył się ku zasadom reformizmu. I oto poczynają nadchodzić wieści o dalszych posunięciach dyktatora. Zainicjowano podobno próbę utworzenia rządów koalicyjnych z udziałem nawet wodza kadetów rosyjskich, Miłukowa.

Tudno sprawdzić, czy informacje te są ścisłe. W każdym razie są zbliżone do prawdy. Emigracja rosyjska wyciąga dłoń ku Leninowi, aby ratować Rosję od katastroficznego upadku. Lenin swej dłoni nie cofa. Stanowi jeszcze, bądź co bądź się, której nie można lekceważyć, a e migracja rosyjska dłużej już czekać nie chce.

Wyłania się więc ponownie widmo Rosji „trzęsiej”, dającej bardziej niż kiedykolwiek wyszale. Z młodymi pierwszymi poczynają, z targów i sporów, które być może jeszcze dość długo potrwać, urosła już realna możliwość odrodzenia Rosji, odbudowy jej życia gospodarczego, smartwychowania jej potęgi politycznej.

Mina zapewne, lato, sanim Rosja przydzie do siebie po strasznych przejściach lat ostatnich. Ale dla państwa, które na gruzach Rosji powstało, a zwłaszcza dla Polski już dziś nadchodzi chwila ważkich decyzji, chwila określenia drogi, której potoczy się polityka polska w stosunku do Rosji powoileckiej.

Te właśnie lata niemożności powojennej Rosji muszą być przez nas najintensywniej wyssykanne, broń Boże, nie dla przywrócenia w jakikolwiek sposób Rosji odrodzonej, lecz dla sadstwierdzenia możliwości twarych władz przyszanego współżycia.

Bo o tem należy pamiętać, że nasz „spysymierzenie” zachodni, a zwłaszcza Francja, za lat kilkanaście, jeżeli nie wcześniej, mając do wyboru Rosję odrodzoną lub Polskę, jako zabezpieczenie

przeciw groźbie odwrótu niemieckiego, wybiorą niechybnie Rosję, co najwyżej umiłując pogodzić nas z Rosją, ale naszym kosztem.

Te ewentualności Polaka musi uprzedzić. Jakle drogi ku temu obróse — to rzecz inna. Ale nie może z saloiznami rękami oczekiwać supelnego odcosobnienia, znajdując się w niebezpiecznej sytuacji — między niemieckim, a rosyjskim kowadłem.

Już w pierwszym dniu powstania w Rosji władzy prawowitej, trwałej i unormowanych stosunków politycznych nastąpił okres nowy w stosunkach polsko-rosyjskich. Od tego, kto obejmie ster rządów w Rosji powoileckiej, zależy ogromnie dużo, ale ogromnie wiele zależy od tego, kto i z jakimi dyrektywami uda się, jako przedstawiciel Polski do Mos-

kwy, czy Petersburga. Polskie poselstwo w Rosji stanie się najważniejszą z naszych zagranicznych placówek dyplomatycznych. Do Rosji musi się udać z gotową i jasną myślą przewiednią, z wyraźnymi planami działania. Czy myśli ta i te plany gotowe? Czy przewót w Rosji, mniejsza o to, kiedy nadejdzie — dziś, czy za rok — zostanie przygotowanymi należytocie do podjęcia ogromu zadania, które się wraz z nim w stosunkach polsko-rosyjskich zarysują? Oto pytanie, nasuwające się z nieprzeprzącą siłą w miarę zamierania rządów bolszewickich w Rosji. Pytanie, garnące cały kompleks zagadnień innych, a przedewszystkiem spraw, dotyczących stosunku Polski i Rosji do państw nadbaltyckich. N.

Częstochowa, 5 | 12 1921 r.

O powrót uchodźców

Katowice. Na ostatnim posiedzeniu niemiecko-polskim w sprawie powrotu uchodźców do ich starych siedzib, zajmowano się kwestją polskich górniczaków, nieprawie w dalszym ciągu trzymanych przez Niemców w niewoli w obozach niemieckich. Według przeprowadzonych z polskiej strony badań znajdują się jeszcze w obozach niemieckich bardzo wielu internowanych polaków. W związku z tem komisja międzynarodowa w Opolu przesłała 20 października

rządowi niemieckiemu notę w tej sprawie, żądając natychmiastowego zwolnienia internowanych polaków. Obecnie nadeszła na powyższą notę odpowiedź rządu niemieckiego, który na podstawie dokonanych rzekomo badań sprzecza, jakoby w obozach niemieckich znajdowali się jeszcze polacy i zwraca uwagę na to, iż w Polsce znajduje się jeszcze 35 niemieców górniczkich w obozach internowanych, których wypuszczenia domaga się rząd niemiecki.

Koleje po Niemcach i Austrii.

Ministerstwo kolei żelaznych komunikuje: Z dnem 5 grudnia rozpoczął się formalny odbiór od Niemców taboru wagonów towarowych przyspanych Polsce na mocy § 371 Traktatu Werselskiego przez komisję międzynarodową pod przewodnictwem japońskiego majora Tanaki w Berlinie. Wagony te przeważnie znajdują się już w Polsce, jednakże dotąd nie stanowią własności Polski i nie były ochowane znakami kolei polskich, dlatego prawidłowe użytkowanie ich w wielu wypadkach z natury rzeczy nie mogło być takie jak wówczas, gdyby ten tabor stanowił własność Polski i Państwa Polskiego. Formalny więc odbiór wagonów na rzecz Polski posiada znaczenie nie tylko prawne, ale i realne gdyż pozwoli na lepsze wykorzystanie wagonów. Skutkiem rozpraszania wagonów towarowych po całej Polsce i niemożności wycofania ich z ruchu dla dofinansowania czynności sadowo-odbiórczych oraz waku tak silowej pracy, utrudniającej pracę, czynności te potrwać kilka miesięcy — za ig. sera. zaczy-

Czynności sadowo-odbiórcze będą wykonywane 25 podkomisji w różnych miejscowościach kraju o składzie mieszany polsko-niemieckim. Kierownictwo zaś ca tej akcji będzie się znajdowało w ręku komisji Centralnego urzędu nadzorczego odbioru wagonów przy Ministerstwie Kolei Żelaznych w Warszawie.

Należy zaznaczyć, że odbiór dotyczy w przybliżeniu 50,000 wagonów towarowych. Co do wagonów osobowych i parowozów należy przypominieć, że przydział został już dawniej dokonany przez tę samą komisję majora Tanaki i jest prowadzony niezależnie od przydziału wagonów towarowych. Faktycznie odbiór parowozów i wagonów osobowych już jest na ukończeniu, spodziewać się zatem na leży, że za kilka miesięcy koleje polskie nareszcie dojdą do bezsprawnego posiadania taboru ruchomego, pochodzącego z przydziału niemieckiego.

Taka sama sprawa, dotycząca „Polskiemu” do taboru austro-węgla rzekome dobrodziejstwa w studjumładze osiągnięte w ten sposób wzmacniają tylko potęgę międzynarodowego zdyktwa.

Teatr „PARYSKI“

Program od wtorku 6-go Grudnia r. b. i dni następnych.

Najpotężniejszy dramat w 5-ciu częściach z prologiem.

Arcydzieło Kinematograficzne!

Sztuka na tle powieści FRYDERY ROMASSONA.

Rzecz dzieje się w Warszawie w roku 1807.

H R A B I N A W A L E W S K A

MIŁOŚĆ NAPOLEONA

W wykonaniu najlepszych artystów; w roli głównej ulubienica publiczności HELA MOJA.

• Aleja № 43. • Kino „NOWY” • Aleja № 43. •

Tylko 3 dni!

Program od środy 7-go do piątku 9-go grudnia 1921 r.

Tylko 3 dni!

„ŻYCIE za ŻYCIE”

Dramat w 6-ciu wielkich częściach w roli głównej

OLGA DESMOND.

1) Zajęcie w cyrku. 2) Awantura w Klubie. 3) Złamane życie. 4) Ślub. 5) Niezłoda małżeńska. 6) Idylla miłości.

Dr. STEFAN PURSKI

Kilińskiego № 4.

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje do 10-ej rano i od 3-7 po poł. w niedziele i święta od 9-11 rano.

Dr. WŁ. KAHL

choroby kobiece akuszerka wewnętrzna.

Przyjmuje od godziny 1-4 po poł. ul. Dąbrowskiego Nr. 5 (Sobota) II piętro.

Dr. med. E. Petrykat

choroby skórne i weneryczne przyjmuje od godz. 5-tej do 8-mej w sobotę od 3 do 5-ej po poł. ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

Dr. Józef Kluczewski

3. etażulor klatki akuszer. ginek. w Kazania II Aleja 32 parter, prawa oficyna. Przyjmuje chorych od 9-10 i 4-6 pp

Dr. Stefan Kon

Specjalność:

akuszerka i choroby kobiece

ul. Kościuszki Nr. 16 tel. 499.

Przyjmuje od 4-6 po południu.

Lekarz - Dentysta

MICHAŁ GREJNIEC

ul. Panny Marji № 10.

Telef. Nr. 250.

Przyjmuje codziennie od 9-11 i od 2-7 wiecz

DEKOR

PAWEŁ BRONIAŁOWSKI

ul. Panny Marji 31 (obok Teatru Paryskiego)

choroby weneryczne i skórne

Przyjmuje od 9-12 i od 4-7 po poł.

Parale od 12-1 w południe.

Doktor-okulista

Ludwik CHOMICKI

powrócił, ordynuje w chorobach oczu

przy ul. św. Kazimierza Nr. 9.

od godz. 12 do 3 po południu.

Dr. TOMASZEWSKI

ALEJA № 60.

od 8-11 i od 3-7.

S. Smieciński ZDUN

ul. P. Marji № 31 dom d-Par. Hobnob.

Wykonuje wszelkie roboty zdunskie.

Prosimy o pregl. prenumeraty.

Redaktor i Wydawca F. DAWILKOSZEWSKI.

Obdono we własnych zakładach drukarskich „Gońca Czesłochowskiego“.

Kierownik literacki JAN BARYLSKI.

Celem zwalczenia drożyzny!
sprzedaje
M. CZĘSTOCHOWSKI
11-ga ALEJA № 25
obok ul. Kościuszki.

Po cenach najwięcej niżonych

Piótna pościelowe	Ręczniki	Veloury
Piótna koszulowe	Madapolamy	Sukna
Zapasy	Piócienka	Bostony
Prześcieradła	Barchany	Szewioty
Obrusy	Fłanele	Cajgi
Kapy	Baje	i inne.

Jedyna okazja taniego kupna!
Zwiedzenie nie obowiązuje do kupna!
Korzystajcie wszyscy! Zwracajcie uwagę na szyld!

M. CZĘSTOCHOWSKI
11-ga ALEJA № 25
obok ul. Kościuszki.

Dr. med. Julian LIPiński
Choroby wewnętrzne i dziecięce
Przyjmuje codziennie od godz. 2-4 po poł.
ul. Panny Marji № 1, II piętro.

Akuszerka B. KEMPNER
Z długoletnią praktyką kliniczną.
II ALEJA Nr. 40
Przyjmuje porady i zamówienia

GABINET DENTYSTYCZNY
oraz
pracownia zębów sztucznych
Lekarzy Dentystów

St. PARCZYNSKI
Przyjmuje od 10-11 i od 3-7.
ul. Dąbrowskiego Nr. 11.

Skład broni i amunicji
P. MALCZAKA
ul. Panny Marji № 39.

Najtaniej!

Papa	Smar do wozów czarne
Socła	Smar do wozów żółty
Gips	olejki Huszcz, Tovoita
Cement	Cegła i glina ogniotr.
Pak	Płyty plekarskie
Dziegiel	Węgiel drzewny
Smolec drzewna	Farby i lakiery
Terpentyna	Artykuły chem.-techn.

Przedaje
D. BERKOWICZ
Czesłochowa, ul. Kościuszki Nr. 46.
Telefon Nr. 405.

Bogato ilustrowany
Kalendarz Marjański
NA ROK 1922
180 Mk.   180 Mk.

wyd. Spółki Wydawniczej
K. MIARKI w Mikołowie G. Sl.

ZAWIERA: Spis jarmarków Krol. Polskiego, Małopolskiego, Ks. Poznańskiego i Poznania, obrazek, kal, ścienny, i bardzo obfite treści.

Główny na całą Rzeczpospolitą Polską
JÓZEF HLAWSKI, Sosnowiec, 3-go Maja 4.
Biuro Dzienników i Ogłoszeń
oraz Skład Materiałów Piśmiennych.

Dla Księgarń i Odsprzed. Wysoki Rabat!

Choroby: żółdka, kieszek, nerek, obrzęki, strzęki, hemoroidy i t. p.
radykalnie leczą
Szwajcarskie gorzkie ziola
D-ra Bauera
sprzedają apteki i szklary apteczne.

Świątowy migrenę
asuwaję natychmiast! swoje proszki
z **KOGUTKIEM**
Migreno Nervosin
sprzedają apteki i szklary apteczne.

Znana firma
pobór ręcznych
F. Rusockiej
I Aleja Nr. 9.
Na sezon bieżący poleca najnowsze roboty wzory stylowe roboty riche licu wzozy siatkowe na kapy firanki, obrusy i t. p. Przybory do haftu, również materiały tokiowe, wełn bostony, kapy, firanki, prześcieradła obrusy i podszewki. Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Marki
nazywane pojedynczo oraz całe kolekcje kupuje księgarnia Antiego Egera w Czesłochowie (I Aleja 14)

Piaterzy
lyżki noże i widelce oraz lampy salonową sprzedam Ogrodowa Nr. 47 m. 2

Okazyjnie
sypania oębowa nowa, oraz przyjmuję wszelkie roboty w z k r e s tapicerstwa wchodzące Fabryczna 8 Barjan

Akuszerka
Sz r a m o w a z Krak. Dyplomem przyjmuje panie i zamówienia III Aleja Nr. 71

Orkiestra smyczkowa
dobrze zgrana przyjmuje zamówienia na bale, wieczorniki i t. p. lub skiczyce i fortepian, jak również udziela lekcji na skrypcach i przygotowuje do konserwatorium H. Szmulwicz I Aleja 6

Do sprzedania
dom z ogrodem w bardzo dobrym punkcie za 6 milj. przyst. inne tupa Wiad. II Aleja 36 Kowacki

Szkoła tańców
M. Lubieńskiego nauczyciela zawodowego Sala Harmonja Strazacka 8
ucz. najnowszych tańców zapły przyjmuje I Aleja 5

Okazyjnie
do sprzedania poradka ka taraktowa i płytki glazowane do wykładania ścian wiad. ul. św. Rocha 38

Biuro Komisowe
JÓZEF TUCHOLSKI
w Czesłochowie II Aleja 20
posiada w kapitalnem spólników do różnych przemyslowych interesów

Lampki
elektryczne prawdziwe osramowiki sprzedaje I. Rozencwaj ul. Kościuszki 3

Z majatką
ziemskiego obok Czesłochowa jest jeszcze parę działków do sprzedania po cenie przystępnej, w l a d. Kościelna 15 (obok św. Barbary)

Poszukuję
zajęcia starszy mężczyzna sumienny i energiczny, obeznany z pracą techniczną handlową fabryczną i administracyjną. Jozna z zdołnieniami doradca roboczy dokładne kosztorysy budowlane rachunki, kalkulacje swiętne badania grunta i górnictwa poszukiwania. Wymagania skromne. Adres Geniec Czesłochowski dla „Technika“ inwalid

Zastrzeżenie
Nigiejezm zawiadamiam że za długi i ośca mego Janna Mikolajczyka placić nie będę jak równie z ostrzegam przed kupnem rzeczy sprzedawanych przez niego Marja Mikolajczyk

Piwiarnia
z urządzeniem do przedania Cena przystępna Ogrodowa 32

Dom
10 mieszkan, a skie p sprawy i skład długości 12 szer. 4 mtr. posiadka betonowa z ogrodem do sprzedania. Wiad. Zawodzie, ul. Mirowska 17.

Zgubiono
kartę demobil. wyd. przez P. K. U. w Czesłochowie na imię Izydora Stefańskiego

Harmonja
sekundowa do sprzedania Ost. Grosz u. Botalczna 12 za mostem

Zgineła
karta powołania wyd. przez P. K. U. w Czesłochowie na imię Bronisława Sukiennika

Filatelisoi
kupujemy zbiory, znaczki pojedynczo polskie i obce. N-ry okrasowe, prospekti zwiazkowe „UNJI“ za nadaniem mk. 100 Red. „Filatelisty“ ul. ul. Zielona L. 36.

Oddam
chlopa niechrzonego na własność Warszawska Nr. 88 Wład Bonczek

Sprzedam
maszynę do trzcienia miazę czesłoch. supelnie nowa Kościelna 46 wiad. u stroda